MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2012

Citazzjoni Numru. 290/2008

Kawza fil-lista: 26

Y G V
vs
Q sive V V

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat li permezz tieghu l-attrici ppremettiet: li l-hajja konjugali bejnha u bejn zewgha l-konvenut saret impossibbli minhabba sevizji, ingurja gravi u theddid kontinwu, inkluzi ncidenti ta’ vjolenza fizika, da part ital-konvenut, u li ghalhekk iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment; li minn dan iz-zwieg twieldet il-minuri Christabelle li hija menomata f’ sahhitha u ghandha bzonnijiet specjali ta’ kura; li l-process ta’ medjazzjoni rrizulta nutili, stante li l-partijiet ma setghux jifthemu fuq il-likwidazzjoni tad-dar matrimonjali, peress li l-attrici ma

tahdimx, u qed issostni li mhux ser ikollha flus bizzjjed sabiex hija tkun tista' jkollha saqaf fuq rasha sabiex tghix ma' bintha; li l-attrici ottjeniet id-debita awtorizzazzjoni sabiex tressaq l-istanza odjerna; ghalhekk qed titlob li din il-Qorti:

1. Tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dan ghar-ragunijiet premessi imputabbli lill-konvenut.

2. Tittermina l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-kontendenti, tillikwida l-istess komunjoni, u taqsam u tassenja l-istess komunjoni skont il-ligi, wara li kull parti tinghata dak li hu parafernali taghha;

3. Dwar id-dar konjugali, li talloka l-istess dar lill-esponenti u lil minuri u dan taht kundizzjoni li l-istess dar jibqghu jghixu biss l-attrici u bintha minuri;

4. Dwar il-manteniment, li jigi ffissat kemm ghall-attrici u kemm ghall-minuri, kif ukoll jigu stabbiliti l-modalitajiet tal-hlas tal-istess manteniment;

5. Dwar kura u kustodja tal-minuri din tigi fdata f' idejn l-attrici u bi dritt ta' access adegwat ghall-missier u dan skont l-ahjar interess tal-minuri;

6. Dwar id-dritt successorji tiddikjara lill-konvenut dekadut min kull dritt ta' successjoni;

7. Dwar il-kunjom tal-mara, li tirriverti ghal kunjom xbubitha "Zammit".

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-parti konvenuta.

Rat ir-risposta guramentata li biha l-konvenut eccepixxa: li, ghalkemm huwa minnu li z-zwieg bejn il-kontendenti tkisser irrimedjabbilment, dan gara biss minhabba tortijiet u htijiet unikament u esklussivament imputabbli lill-attrici;

Rat il-kontro-talba prezentata mill-konvenut rikonvenzjonant, inserita fil-process a fols.23 sa 26, u li

kopja taghha qed tigi annessa mal-gudizzju odjern sabiex tifforma parti ntegrali mill-istess [Appendici A];

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Azzjoni u Kontro-Talba
Illi permezz tal-proceduri odjerni l-partijiet qed jitolbu li tigi pronunzjata minn din il-Qorti s-separazzjoni personali bejniethom, stante li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment, ghall-tortijiet attribwibbli esklussivament lil xulxin fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Kull parti qed tichad it-tort attribwit lilha mill-parti l-ohra.

Separazzjoni Personali
Illi mill-provi jirrizulta li l-partijiet izzewwgu fid-29 ta' Gunju 2002, u minn dan iz-zwieg ghandhom it-tifla Christabelle li twieldet fl-20 ta' Frar 2002. Ghall-ewwel sentejn u nofs, iz-zwieg kien wiehed normali u ma kienx jidher li kien hemm xi problemi bejn il-partjiet; izda sussegwentement bdew javveraw ruhhom ncidenti li wasslu sabiex l-attrici, u f' okkazzjoni wahda, anke t-tifla,sfaw vittmi ta' vjolenza morali u fizika da parti tal-konvenut.

Illi wara konvivenza matrimonjali ta' circa seba' snin ir-relazzjoni matrimonjali ddigenerat b' tal-mod li eventwalment il-konvenut, fuq ordni ta' din il-Qorti, kellu jallontana ruhhu mid-dar matrimonjali pendente lite minhabba l-grad ta' tensjoni dak iz-zmien li kienet tezisti bejn il-partijiet.

Illi l-attrici tilmenta li l-konvenut kien jghajjarha, jheddida, u jkun aggressive maghha, u anke mat-tifla, tant li f' izjed minn okkazzjoni wahda hija sfat vittma ta' vjolenza domestika billi sofriet feriti ta' natura hafifa.

Minn naha tieghu, il-konvenut, li kien ibati mid-depressjoni sa minn qabel iz-zwieg, jghid li wara sentejn u nofs mid-

data taz-zwieg, il-marda tieghu kienet aggravatlu tant li kellu jieqaf mix-xoghol u fil-fatt kien gie boarded out. L-attrici, li meta kien jahdem il-konvenut kien jghaddilha l-paga kollha, ma kienitx accettat din is-sitwazzjoni ghalhekk hi kienet tipprovokah kontinwament; bir-rizultat li hu kien jitlef il-kontroll tieghu nnifsu u l-incidenti kienu jaggravaw. Jilmenta li martu ma kienitx ta' assistenza ghalih meta l-marda tieghu aggravat, u kienet mohha biss li tohodlu d-dar matrimonjali li taghha huwa ghandhu porzjoni ferm akbar mill-attrici.

Illi l-Konsulent Psikjatra Dottor George Debono kkonferma li, sa minn aktar minn sentejn qabel iz-zwieg, il-konvenut kien ibaghti minn fittaggni li kienet taqa' that il-klassifika ta' Obsessive Compulsive Disorder, tant li f' dak iz-zmien ma kienx kapaci jahdem. Ghal il-vizti kienet marret mieghu l-attrici darba qabel iz-zwieg, izda wara z-zwieg kientet tmur mieghu. Wara circa erba' snin, u allura fiz-zwieg, il-konvenut kien mar ikellmu, u x-xhud ikkonstata li l-inkwiet matrimonjali kien qed jaffetwah hazin. Jghid ukoll li " ..din il-kondizzjoni ghandha illi l-istress tieghek jizdiedlek [u] tohloq stress ukoll ma min inti tkun qed toqghod." [Fol.174]. Ikompli jghid li "Il-hafna hsibijiet go mohhu illi jkollu jaghmluh irritabbli u jsir facilment anzjuz. Ikun mifquh bil-hsibijiet , aktar jinfaqa' malajr. It-tolleranza ghall-provokazzjoni tonqos.[Fol.175]

Il-psikjatra jikkonferma l-konvenut "Qatt ma mmissja appuntamenti …[u]… dejjem obda li ghidtlu, qatt ma abbuzahom [il-pinnoli.]"[Fol.175]; izda b' danakollu xi zmien wara z-zwieg, il-kondizzjoni tieghu tant aggravatlu li kellu jiccertifikah "unfit for work ghax ma setghax jahdem."

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi l-kaz li ghandha quddiemha l-Qorti huwa wiehed delikat tenut kont tal-fatt li l-kawza principali tat-tkissir taz-zwieg issib l-origini taghha fil-kondizzjoni mentali li ghandu l-konvenut, u li kellu sa minn qabel iz-zwieg.

Jirrizulta li wara sentejn u nofs fiz-zwieg il-kondizzjoni mentali tieghu marret lura, bir-rizultat li s-sintomi taghha bdew ikunu aktar manifesti, u bdew jaffettwa hazin lilu, u

lil martu li, minn naha taghha, ma kienitx kapaci tirreagixxi ghal din is-sitwazzjoni b' mod li tghin lill-konvenut, bir-rizultat li bejn il-partijiet kien jinholqu hafna litigji, u anke incidenti li fihom l-attrici sfat vittma ta' vjolenza domestika. Ukoll, il-kondizzjoni tat-tifla kienet ta' piz u anzjeta' kemm ghall-konvenut kif ukoll ghall-attrici.

Illi l-Qorti tosserva li mill-provi jirrizulta car li z-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment; izda mhijiex propensa li tattribwixxi xi htija, la lill-attrici li kienet sofriet vjolenza morali u fizika mill-konvenut, u lanqas l-istess konvenut li, ghalkemm kien joqghod ghall-kura u l-istruzzjonijiet medici li kien jaghtih il-psikjatra, il-kondizzjoni mentali tieghu f' daqqa wahda aggravat, u kompliet taggrava bl-inkwiet li l-azzjonijiet tieghu fil-konfront ta' l-attrici kienu joholqu.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehema li t-talba ghas-separazzjoni personali bejn il-partijiet hija gustifikata u timmerita li tigi milqugha fuq il-bazi li z-zwieg bejniethom tkisser irrimedjabbilment fit-termini ta' l-artikolu 40 fuq citat.

Kura u Kustodja

Illi l-interessi tal-minuri jiddettaw li, fic-cirkostanzi din tigi fdata fil-kura u kustodja esklussiva ta' ommha li minn naha taghha qed tigi obbligata li taghti lill-missier l-informazzjoni kollha dwar is-sahha u l-edukazzjoni taghha; liema informazzjoni l-istess konvenut qed jnghata d-dritt li jakkwistha wkoll mill-iskola tal-minuri u mill-isptar, kif ukoll mid-dipartimenti koncernati.

Illi l-missier qed jinghata access ghat-tifla, darbtejn matul il-gimgha, saghtejn kull darba; u dabra fil-weekend Sibt/Hadd, b' mod alternat, sitt sieghat kull darba. Matul il-vaganzi skolastici, tal-Milied, l-Ghid u tas-Sajf, l-access ikun ta' gurnata shiha mid-9.30 am sas-7.30 pm, filwaqt li fis-sajf, l-access jestendi sad-9.00pm.

Manteniment

Illi ghall-fini tal-komputazzjoni tal-manteniment huma mportanti s-segwenti fatturi:

[1] li jirrizulta pruvat li t-tifla ghandha bzonnijiet specjali li jirrendu l-oneru tat-torbbija, li waqa' kollu fuq l-attrici, ferm akbar mis-soltu. Minn naha l-ohra, it-tifla tattendi l-iskola bl-ghajnuna ta' Learning Support Assistant, u ghalhekk l-attrici, li ghad ghandha 29 sena, ghandha spazju f' hajjitha sabiex tghin lilha nnifisha finanzjarjament b' impieg, anke jekk ghall-issa, li t-tifla ghandha snin, b' wiehed part-time;

[2] li l-attrici tiehu c-children's allowance u d-disability allowance, li fis-sena 2010 lahhaq komplessivament l-ammont ta' €2,004, li €848 minnhom kienu disability allowance; u dan apparti mill-assistenza socjali ta' €92.40 gimgha, €3.12 special bonus, u €135.10 kull sitt xhur; minn naha tieghu l-konvenut jiehu bhala invalidity pensjoni l-ammont ta' €126.86 fil-gimgha;

[3] li d-dar matrimonjali, l-appartament 'Mayflower' Flat 2 Vjal l-Indipendenza, fiz-Zurrieq indikat fil-kuntratt ta' l-akkwist fl-atti tan-Nutar Dottor Mario Bugeja tat-8 ta' Settembru 2011[Fol.30], fejn fil-prezent tghix l-attrici mat-tifla taghha, ghandha valur ta' €93,000, u din id-dar tappartjeni lill-konvenut in kwantu ghal 82.5% u lill-attrici in kwantu ghal 17.5%; u li ghalhekk meta tinbigh, is-sehem ta' l-attrici mir-rikavat mhux ser jippermettilha li takkwista fond iehor sabiex tghix hi u t-tifla minuri;

Illi ferm il-premess, din il-Qorti, wara li hadet in konsiderazzjoni c-cirkostanzi kollha tal-kaz, inkluz il-mezzi tal-partijiet u l-potenzjal taghhom li jiggeneraw introjtu, hija tal-fehema li, rebus sic stantibus: [a] m' ghandu jithallas ebda manteniment mill-konvenut ghall-attrici ghaliha, stante li kif fuq indikat, din tista' taghmel xoghol part-time u tghin lilha nnifisha finanzjarjament;

[b] li l-attrici tibqa' tghix fid-dar matrimonjali, flimkien mal-minuri, u ad eskluzjoni tal-konvenut, ghal perijodu ta' sitt [6] snin; izda titlef dan il-beneficcju talvolta li taghzel li tghix fi stat ta' konkubinagg ma' ragel iehor;

[c] li l-konvenut ihallas lill-attrici bhala manteniment ghat-tifla minuri s-somma ta' €35 kull gimgha, kif ukoll nofs l-ispejjez medici; u dawk skolastici tal-minuri kemm-il darba

din tibqa' tattendi skola tal-istat. L-imsemmi retta alimentarja tizdied kull sentejn skond l-indici ufficjali dwar l-gholi tal-hajja.

Komunjoni ta' l-Akkwisti
Jidher li din tikkonsisti fl-imsemmi appartament tal-valur ta' €93,000; xi mobbli li hemm fl-istess fond; u kontijiet bankarji.[1]

Assenjazzjoni
Illi l-fond fuq indikat jinbigh fuq is-suq hieles fi zmien sena wara li jiskadi l-perijodu ta' sitt snin, minn medta dan il-gudizzju jghaddi f' gudikat, ghall-prezz mhux inferjuri ghal dak fuq indikat; u fin-nuqqas, jinbigh that l-awtorita' tal-Qorti, skond il-ligi; u r-rikavat jigi maqsum bejn il-partijiet skond l-imsemmija kwoti ndikati fil-kuntratt precitat.

Illi l-mobbli ghandhom jinbighu wara li jiskadi l-imsemmi perijodu ta' sitt snin, u r-rikavat jinqasam ugwalment bejn il-partijiet.

Illi l-bilanc fil-kontijiet bankarji ezistenti fit-3 ta' Lulju 2008, id-data tal-prezentata tar-rikors guramentat, jinqassmu bejn il-partijiet f' porzjonijiet ugwali.

Decide
Ghal dawn il-motivi tiddeciedi dwar l-azzjoni bill:
[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens li tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, stante li z-zwieg tkisser irrevokabbilment;
[2] tilqa' t-tieni talba fis-sens li tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti, u tillikwidaha u tassenjaha kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti';
[3] tilqa' t-tielet talba limitatament ghall-perijodu ta sitt snin mid-data li dan il-gudizzju jghaddi f' gudikat, ghall-liema perijodu l-attrici hija awtorizzata tghix mat-tifla minuri fl-imsemmi fond, ad eskluzjoni tal-konvenut; b' mod li fil-kaz

[1] Mill-kuntratt fuq indikat jidher li l-partijiet kienu akkwistaw garage ma' l-appartament, izda li l-partijiet ma jsemmuhx fost l-assi tal-komunjoni.

li l-attrici tghazel li tghix fi stat ta' konkubinagg, hija titlef dan id-dritt moghti lilha;
[4] tilqa' ir-raba talba limitatament u fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Manteniment'; filwaqt li tichadaha ghall-kumplament;
[5] tilqa' il-hames talba, fis-sens fuq stabbilit u indikat fis-sezzjoni ntestata 'Manteniment';
[6] tichad is-sitt talba, dwar id-dekadenza;
[7] tilqa' is-seba' talba u tawtorizza lill-attrici sabiex tirriverti ghal kunjom xbubitha 'Zammit'

Tiddeciedi dwar il-kontro-talba billi:
[1] tilqa' l-ewwel talba fis-sens gja fuq deciz;
[2] tichad it-tieni talba;
[3] tilqa' t-tielet talba fis-sens gja fuq deciz;
[4] tichad ir-raba' talba;
[5] tichad il-hames talba;
[6] tilqa' is-sitt talba fit-termini taghha;
[7] tilqa' s-seba' talba fis-sens gja fuq deciz;
[8] tichad it-tmien talba, in kwantu ghal effetti mobbli stante li ma ngabux provi fir-rigward;
[9] tichad id-disa' talba.

Spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------